

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körút Budapest.

IDIUJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. ●●●● Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD, KOSSUTH-TÉR 9. SZÁM.

Felelős szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felelős kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Nyomatott a laptulajd. Szilber J. v. könyvnyomdájában.
Előfizetési ára havonta — — — 1 P 20 f.

A vashid.

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 23.-án, szombaton Csongrádra és az egész megyére kiható, nagyjelentőségű ügyet fog tárgyalni. Ezen az ülésen fog eldőlni a megye hozzájárulásának kérdése a vashid építéséhez.

Ez a kérdés méltán izgatja az egész Csongrád, sőt az egész vármegye közönségét. A vashid felépítésének a hangoztatása nem kortes-fogas, amint azt egyesek igyekeznek azzá züllesztetni, hanem *létkérdése Csongrádnak, a Tiszazugnak, a vármegyének és az Alföld egy részének.*

A közelmúltban lejátszódott, könnyen végzetessé válható balesetek fényesen igazolják azt az állítást, hogy hosszú hónapokon keresztül csak életveszélyek közepette lehet a Tiszán átkelni. Ezen a türheterlen állapotokon csak a vashid építése segíthet.

De mindezekről eltekintve az Alföld egy részének jól felfogott gazdasági érdeke is követeli, hogy a vashid ügye végre-valahára a megvalósulás stádiumába jusson el. A vashid felépítéséhez fűződő országos érdekek arra indították a kormányzatot, hogy megadja a szükséges állami támogatást. Csongrád városa is megadta azt, ami föle teltett, most már Csongrád vármegyén van a sor, hogy megadja a hiányzó hozzájárulását, amely után kezdetét veheti az építkezés.

A gazdasági érdekek szolgálatában, reméljük, hogy a törvényhatósági bizottság nem fog elzárkózni a támogatás megadása elől és meg fogja szavazni azt a 240.000 P-öt, amely kamatos kamataival fog visszajutni a vármegye közönségének a hid felépítésének az esetében.

Az építés során Csongrád vármegye munkanélküli munkásainak nagy része évekig tartó munkaalkalomhoz jut, amire nemcsak nekik, de az egész megyei gazdasági életnek szüksége van.

Az Alföld egyik eddig legelhanyagoltabb része a Tisza—Körös-zug végre levegőhöz és uthoz jut, amelyen át a forgalmát lebonyolíthatja. Csongrád ipara, kereskedelme és mezőgazdasága hatalmas fellendülésre tehet szert és a Csongrádon pusztító nyomor hatásai

könnyebben orvosolhatók a vashid felépítése esetében. A rohanó és fejlődni kívánó gazdasági élet egy újabb, hatalmas ütőérhez jut, amelyen keresztül a gazdasági jólét újabb területekre és újabb tömegekhez juthat el.

Az azután természetes, hogy a vashid megépítése után a városi tanács által javasolt tanyai utaknak is létre kell jönniök. Mert hiszen a főútörzhez kisebb erek is kellene, hogy mindakettő nyugodt és biztos menetben véghezesse el feladatát a csongrádi és az alföldi gazdasági élet felfrissítését.

Épen ez oknál fogva halálos bünt követnek el Csongrád gazdasági élete és fejlődése ellen azok, akik demagógiájukkal az utak építését megakadályozni, illetve hátráltatni igyekeznek.

Csongrád magánháztartásai sajnos igen válságos helyzetben vannak. De a segítség módja, nem az izgatás, nem a lázítás, nem a minden törekvést megakadályozni akarás, hanem az egybefogáson, az egymás megértésén alapuló tervszerű munka. A vashid és a tanyai utak kiépítése egyik mozzanata

ennek a munkának és a társadalmi gazdaságtan alaptörvényei alapján könnyen megállapítható, hogy ez a két munkaalkalom, ennek az ütőérrendszernek a kiépítése 100 százalékosan fogja maga után vonni a válságos helyzetben lévő magánháztartások gazdasági jólétének az emelkedését.

A vashid ügye szombaton fog eldőlni a megyei közgyűlésen. Reméljük, hogy eredménnyel. A mellékerek létesítése, amelyek épen olyan fontosak a gazdasági életben, mint a főútörz, azonban Csongrád közönségén mulik. A demagógokra fog-e hallgatni Csongrád, vagy azokra, akik Csongrád magánháztartásainak válságos helyzetén akarnak segíteni?

Aki Csongrád gazdasági életét fejleszteni akarja, annak a vashid kiépítése mellett a tanyai utak kiépítését is sürgetnie kell.

Csongrád közönségén áll tehát, hogy fejlődni akar-e, vagy vissza akar-e zúlleni a régi községi rezsimbe.

dr. Kiss István.

»A márciusi napok gondolatai soha aktuálisabbak nem voltak, mint ma.«

A csongrádi polgárság márciusi vacsorája a Polgári Körben.

Szombaton, f. hó 16.-án este nyolc órakor rendezte meg Csongrád város polgársága a Polgári Kör nagytermében, hagyományos márciusi vacsoráját, amelyen — mint minden esztendőben, — az idén is, a város előkelőségeivel az élükön, a társadalom összes rétegei képviseltették magukat. A bankett során elhangzott felköszöntök mellett, hogy hódolatos kegyelettel méltatták március idusának jelentőségét, a március 15.-i halhatatlan gondolatok tragikus aktualitását is beigazolták.

Az első felköszöntőt, mint házigazda, a Polgári Kör elnöke, *Tóth István* dr. polgármester mondotta.

— Immár hatodizben vagyok abban a szerencsés helyzetben — mondotta többek között a szónok, — hogy vendégeinket, mint a Polgári Kör elnöke, körünkben üdvözölhetem. Különös örömmel látom, hogy *ma a város egész társadalmának képviselői, mindazok, akiket joggal, önérzettel és megbecsüléssel csongrádiaknak nevezhetünk, eljöttek ide, hogy hódoljanak a márciusi gondolatok előtt.*

— 1848. március 15.-e fogalomma lett a magyar ember szívében, vannak azonban,

akik azt hiszik talán, hogy a márciusi eszmék ma már túlhaladott álláspontot jelentenek, mert hiszen megszabadultunk Auszriától, van önálló hadseregünk, bankunk, vámterületünk. Mi maradt tehát, ami a márciusi eszmékből, a „Szabadság, Testvériség, Egyenlőség“ gondolatából nem valósult meg?

— Ha a dolgok mélyére tekintünk, látjuk, hogy *a márciusi napok gondolatai soha aktuálisabbak nem voltak, mint ma.* A trianoni békediktátum két részre szakította Magyarországot és mindig díztingválunk kell a megmaradt magyarok és a megszállt területi magyarok között. Beszélhetnek-e a megszállt területek magyarjai szabadságról, amikor börtönbe vetik azokat, akik magyarok vallják magukat? Beszélhetünk-e egyenlőségről ott, ahol győztesek és legyőzöttek vannak? Nem lehet beszélni szabadságról, egyenlőségről és testvériségről ott, ahol a győztesek sarkuk alá kényszerítik a legyőzötteket. Ezek a súlyos napok mindenesetre megtanítottak bennünket arra, hogyan kellett volna és hogyan kell majd nemzetiségi politikát folytatnunk akkor, ha a megszállt területek ismét a mieink lesznek (Helyeslés, taps)

A Tiszavidéki Takarékpénztár r. t. Csongrád, Uri u. 3.

érdekközösségben a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület leányintézetével, a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárral

Folyósít: rövid lejáratu és 5, 10, 15, 20 és 30 éves hosszulejáratu (amortizációs) kölcsönöket és leszámítol váltókat a LEGALACSONYABB KAMATTAL.

Elfogad betéteket: folyószámlára és betétkönyvre a legmagasabb kamattérítéssel.

Felvilágosításokat mindennemű kölcsönügyben szívesen ad.

Lapunk mai száma 10 fillér.

Szentes legnagyobb és legolcsóbb kész női, férfi és gyermekruha áruháza!

Tudomására hozom a csongrádi t. vásárló közönségnek, a legújabb tavaszi kabát, valamint a legszebb női, férfi és gyermek ruhák már nagy választékban kaphatók. Pontos kiszolgálás.

MOLNAR ÁRUHÁZ SZENTES, KOSSUTH UTCA 8.

— De e márciusi eszmék nem valósultak meg nálunk sem. Mert van-e ott szabadság, ahol a törvényhozásnak a győztesek parancsára törvénybe kell iktatnia azt, ami szívével ellenkezik, hogy elismerjük a trianoni békediktátumot? Az egyenlőség jel-szava egyenlő jogokat jelent az élethez, a létfeltételekhez. Beszélhetünk-e egyenlőségről akkor, amikor az ellenségeink vámpolitikája egyes foglalkozási ágakat tönkremenetellel fenyeget.

— csalódással kell megállapítanunk azt, hogy a Testvériség gondolata sem győzedelmekndik a trianoni határokon belül. A Muhi pusztá és Mohács jut eszembe akkor, amikor látom, hogy megmaradt erőinket nem a közös ellenség ellen, igyekszünk felhasználni, hanem testvér jön testvér ellen és a széthuzás darabokra forgácsolja a megmaradt Csonka-országot is. Amikor Trianon után meg kellene értenünk egymást, ehelyett nőttön-nő a széthuzás. Belopakodott ellenségeink törnek előre, mi pedig egymás torkát keressük, nem törődve azzal, hogy behullunk a sírba, amelyben, — mint a költő megírta, — egy nemzet sülyed el. (Hosszantartó éljenzés és taps)

— Mikor ébred fel a magyar? Míg a haza védelme helyett, a közös ellenség elleni küzdelem helyett, a magyar testvérek egymással birkóznak, amikor a csehekkel, románokkal, szerbekkel való küzdelem várna reánk, ne várjuk, hogy Trianon elmulik fejünk fölül.

— De talán mégsem hiába gyűltünk össze ma. Ezek az összejövetelek és a magyarság régi harcok erényei majd csak meghozzák a szabadságot és az egyenlőséget, a testvériség gondolatát azonban nekünk kell megvalósítanunk, ha nem akarjuk, hogy az ország tönkremenjen. (Éljenzés, taps)

A szónok ezután a lelkek integritásának visszaszerzéséről beszélt és hangsúlyozta, hogy minden magyaremlernek be kell végre látnia azt, hogy magyar testvér ellen emelt kezével a kardot kell megmarkolnia, hogy visszaszerezze hazánkat.

— Ha testvérkezet tudunk nyújtani — mondotta végül a polgármester — a közös ellenség elleni közös harcra, annak akitől talán világnézetek választanak el, de akinek ősei egyformán áldozták véréket a közös hazáért, akkor elhiszem, hogy eljön a lelkek integritása, amely meghozza szegény, megítört, megcsonkított hazánk integritását is.

A polgármester magas szárnyalású szónoklatát hosszantartó lelkes taps és éljenzés követte, amelynek csillapultával Szediáczek István apátplébános emelkedett szólásra.

Beszédében az apátplébános történelmi példákkal bizonyította be, hogy a magyar nemzetnek nagy szüksége van a nemzeti ünnepekre, különösen március 15.-re, hogy a hazafias érzést megerősítse a lelkekben. Utalt a tíz év előtti eseményekre, amikor az uralmat kicsikarták a magyarság kezéből. És amikor a megpróbáltatásoknak ezek a szomorú napjai elmúltak, akkor az ország jobb-jai azt mondták, hogy ennek az országnak kereszténynek és magyarnak kell lennie. Rámutatott az apátplébános beszédében arra, hogy a magyar nemzet a keresztény és nemzeti gondolat mellett való kitartásának köszönhetőe ezer éves fennmaradását és amikor

a keresztény és nemzeti eszméről tíz évvel ezelőtt megfeledkezett a nemzet, csaknem sirjába taszították ellenségei.

— Nézzünk szét ebben az országban — folytatta az apátplébános — és azt látjuk, hogyha nem is a kommunisták, de a kommunizmust elősegítő és diadalra juttató liberális szellem ismét tevékenykedik. (közbeszólás: Csongrádon is) Itt az ideje, hogy eszünkbe jusson, hogy már-már ott tartunk, hogy ismét eltérünk a keresztény nemzeti gondolatától.

Az apátplébános ezután hangsúlyozta, hogy a vallásos és erkölcsös életen alapuló nemzeti szellem megvalósításától várhatjuk csak a magyar igazság győzelmét. Nagyhatású beszédét az apátplébános ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Bármily sivár a helyzet, hogyha megteremtjük a lelkek integritását az ezeréves erkölcsi alapot foglaltuk el, miénk a jövő. Csongrád keresztény nemzeti táborában egyesülünk valamennyien!

»A menyasszonynak nem a vagyonát, hanem szüleinek lelki tulajdonságait kell értékelni.«

Gelei professzor előadása a VIII. »Művelődési esten«.

Megírtuk, hogy a Szent Imre reál-gimnázium tornatermében 3 év óta folyó művelődési előadásoknak színvonalát és értékét milyen nagy mértékben emeli a szegedi Ferencz József tudományegyetem tanárainak bekapcsolódása. Az eddigi nagysikerű előadások sorában is kétségelentű kimagaslott dr. Gelei József egyetem. nyilv. r. tanárnak tegnapi előadása, amelyet a tornatermet teljesen megtöltő és nagyrészen intelligens közönség feszült figyelemmel hallgatott végig.

A VIII. »Művelődési est« et a Csongrádi Közművelődési Egyesület ügyvezető ének, Röder Pal reál-gimn. igazga onak üdvözlő szavai nyitották meg, aki kifejezve az egyesület és a hallgatóság háláját, felkérte az illusztris előadót »A testi és lelki átöröklés« című előadásának megtartására.

Érdemesnek tartjuk, hogy a nagyhatású okfejtés gondolatmenetéből néhány töredéket idéjgyezzünk, amelyek az átöröklés tudományának alig néhány évtizedes története és az ezzel kapcsolatos ősrégi babonákról szóló élcelődés vezetett be Darwin Karoly Róbert galambok keresztjezéssel kísérletezett, de nem tudott eredményre jutni. A tudomány megalapozója Mendel Gergely német gimn. tanár vol, akiről hangsúlyozottan említi meg, hogy mint egyszerű parasztszülők gyermeke küzdötte fel magát a legnagyobbnevű tudósok sorába. Mendel borsófajták (piros és fehér borsó) keresztjezésén figyelte meg a faji bélyegek átszarmazásának és elnyomasának a feltételeit: az első keresztjeződésből csak piros, a másodikból 25 százalék fehér származik stb. Ezeknek a kísérleteknek és az abból megállapítható törvényszerűségeknek csak Mendel halála (1884.) után ennek a századnak eleje óta tulajdonít a tudomány döntő fontosságot.

A Mendel-féle szabályokat a méheken, tengeri malacokon stb. is igazolták. Mindezt az előadó nagy falitáblákon magyarázta meg, majd beszámolt saját kísérleteiről, amelyekkel a tyukfajok nemesítésére törekedett. A hazai

Az apátplébános benső lelkesedéstől áthatott szavait követő éljenzés csillapultával Greskovics József országgyűlési képviselő emelkedett szólásra. Elsősorban tolmácsolta Schandl Károly dr. nyug. államtitkár üdvözlését. Majd ezután a banketten résztvevő ifjakhoz intézett lelkesítő szavakat. Örömmel látja, hogy a város fiatalsága is eljött a vacsorára. Felhívja az ifjuságot, szeresse hazáját és tartson össze, tartogassa erejét a közös ellenséggel szemben megvívandó harcra, mert csak így érhetjük el, hogy — reméljük nemsokára — elszakított testvéreinkkel együtt ünnepeljük március 15.-ét.

A képviselő szavait lelkes éljenzéssel fogadta a közönség, ugyszintén dr. Rásonyi Papp Pál és Forgó Mihály nagyhatású beszédeit is.

A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

buzafajoknak hasonló nemesítése is több eredménnyel bíztat, mint az idegen buzafajok áttelepítése.

Hasonló a testi tulajdonságoknak »faji bélyegeknak az embereken tapasztalható átöröklése is. Az elnyomott tulajdonságok több generáción keresztül is jelentkezhetnek, így lehetséges, hogy sötétbarna anyának és apának szöke gyermeke legyen. De a lelki tulajdonságoknak, tehetségeknek és fogvatékos-ságoknak az átöröklése is kimutatható. Bolyai János a legnagyobb magyar matematikus fényes képességeit atyjától a magyar tudomány másik csillagától B. Farkastól örökölte. A zenei tehetség öröklése köztudomású. Sajnos a süketnémáság, hülyeség és egyéb bajok átöröklése is kimutatható, amiről a népet az »eugenetika« szempontjából fel kell világosítani. Nem a »rácsoadalkozástól« kell tartani, hanem a leendő házastárs megválasztása előtt érdeklődni kell a szülők és ősök lelki tulajdonságai iránt, mert az előrevetheti árnyékát a családi életre, de nagyobb kincset is érhet, mint a könnyen eltékozolt vagyon.

A mindvégig lebilincselő, mely gondolatokban gazdag előadást a hallgatóság lelkes tapsal honorálta. Többen az előadás után is fordultak kérdésekkel a tudós professzorhoz, aki kilátásba helyezte, hogy a »Művelődési esték« következő ciklusában, az ősszel ismét eljön Csongrádra.

Itt említtük meg, hogy a következő »Művelődési est« előadó ismét helybeli tanárok lesznek és hogy a Közműv. Egyesület vezetősége a sorozat utolsó előadását április 14-re tűzte ki. Az utolsó előadás az eddigi szokásnak megfelelően matiné jellegű lesz, amely alkalommal Pekár Gyula nyugalmazott kultuszminiszter, a nagynevű író lesz az előadó, akinek kíséretében Budapestről számos tisztelője és barátja is Csongrádra érkezik.

Fizessen elő a Csongrádi Ujságra.

Elismert legjobb gyártmányú

varrógépek

20 havi részletfizetésre, 6 évi írásbeli jó állással kaphatók:

őzv. **Régner Zsigmond** né varrógép, kerékpár raktára és villany-szerelő vállalatánál, BUZAPIAC-TÉR.* *

Állandó díjmentes géphimzés tanítás.

A Katolikus Nőegylet közgyűlése.

Vasárnap d. u. 4 órakor tartotta meg nagy érdeklődés mellett a Csongrádi Katolikus Nőszövetség rendes közgyűlését. A közgyűlésre Csongrádra érkezett a Katolikus Nőegyletek Központi Szövetségének kiküldöttje, dr. Sprenger Mária Mercedes nővér.

A Nőegylet, amelynek áldásos karitatív és kulturális tevékenysége annyi szép eredményt szerzett a város társadalmának, ezáltal számolt be az elmúlt esztendő eredményéről.

A közgyűlést 4 óra tájban nyitotta meg a Nőegylet agilis elnöknője, dr. Szóke Jenőné.

— Egy éve annak, hogy a Nőegylet tagjainak bizalma — mondotta többek között az elnöknő — az egyesület élére állított. Egy esztendő kis idő az emberi életben, megkisebbség egy egyesület életében. Ennek az esztendőnek a munkásságáról kellene most beszámolnom. Nem mondhatok mást, mint azt, hogy *dolgoztunk, — jól vagy rosszul, nem én vagyok hivatva elbíralni. Hangsúlyozom azonban, hogy odaadással és igyekezettel végeztük munkánkat és azon voltunk, hogy az egyesületet felvirágoztassuk.*

Az elnöknő ezután beszámolt az egyesület előtt álló feladatok megvalósítása érdekében kifejtett munkáról. A szegények támogatása, segítése terén elért eredmények ismeretése után beszámolt a kulturszakosztály és a templom gondozó szakosztály megalkotásáról. Köszönését fejezte ki Szedlacsék István apátplébánosnak, az egyesület tisztikárának, a városnak, a nemeslelkű adakozóknak és mindazoknak, akik csak egy fillért is adoztak, vagy csak egy lépést tettek a Nő-

egylet érdekében. Üdvözölte a vendégeket, elsősorban a Központ kiküldöttjét, dr. Sprenger Mária Mercedeset.

Kiss István főtitkár terjesztette elő ezután titkari jelentését, amelynek során megállapította, hogy az egyesület munkássága emelkedő tendenciát mutat. Beszámolt a a kitűnően sikerült kulturestétokról, az év három szegénynapjáról, végül az idén rendszeresített és kitűnően bevált havi-gyűlésekről. A következő évi programba beillesztendőnek tartaná a havi-gyűléseken tartandó előadásokat és felkéri a Nőegylet hölgyeit, hogy egy-egy előadás megtartására vállalkozzanak. Az előadások során a legnevezetesebb szentek élete lenne ismertetendő.

A pénztári jelentés előterjesztése után dr. Sprenger Mária Mercedes központi kiküldött lebilincselő és közvetlen modorban hosszabb előadást tartott a Nőegyletek hivatásáról és tolmácsolta a központnak a május 4-én és 5-én Budapesten tartandó katolikus női napra szóló meghívását.

Szedlacsék István apátplébános köszönetet fejezi ki az Egyház nevében az Egyesület vezetőségének és a Központ kiküldöttjének.

Kiss István főtitkár ezután bejelentette, hogy a legközelebbi havi gyűlés Husvét utáni szerdán d. u. 5 órakor lesz. Dr. Szóke Jenőné pedig közölte, hogy szegények napjarszánt szeretet adományokat Nagyszombatban fogják kiosztani a Központi iskolában. Toth István dr. polgármester hangsúlyozta, hogy a Nőegylet a jövőben is mindenkor számíthat Csongrád város közönségének és vezetőségének támogatására.

Balesetek a Tisza jegén.

Nap-nap után izgalmas jelenetek játszódnak le a Tiszán amelyet tudvalevően, egyre vékonyodó jég réteg borít. A szinte sorozatos és jelentékenyebb balesetek sorából kiemelkedik az a könnyen végetessé válható eset, amelynek a múlt het derekán volt színhelye a tiszai jég. A jégbe vágott kompartiment vontatták át a kompot, amelyen Ornyik Sandornak 5—6 embere és 4 ökrök voltak. A komp a Tisza közepén lehetett, amikor a jég hirtelen megereszkedett és a kompartiment pillanatok alatt összeszűkült. A jég óriási nyomása felemelte a kompot és elszakította a vontatásra szolgáló sodronykötelet. A kompon tartozkodók, csaknem fél napig tartó megfeszített munkával, az ökrök segítségével vontatták ki a kompot a parthoz.

A Tisza jegén gyalogosan átkelni kénytelen emberek alatt csaknem naponta szakad be a jég s a legizgalmasabb jelenetek játszódnak le. Különösen izgalmas volt a vasárnap déli életmentés, amikor egy nagyréti ember alatt szakadt be a jég és csak órákig tartó munka után sikerült a jégbeszorult embert megmenteni.

Folyó hó 17-én délelőtt 11 órakor Sarusi Mihály csongrádi napszámos a csongrádi oldalról elindult, hogy a Tisza részben összetorlódtott és meggyengült jegén a tulsó oldalra menjen. Mivel kissé ittas volt, a jegén minduntalan elcsuszott és egy pallódeszka segítségével maszolt a tulsó part felé. Fél órai maszás után, egy vékonyabb jég réteg fölé került, ahol beszakadt. A város felőli gátról, mintegy 150—200 ember nézte végig a veszélyben levő ember vergődését, de a helyenként teljesen elkorhadt jegre senki sem mert menni, hogy segítségére legyen.

Mikor láttuk, hogy az ember kétségbeesett helyzetében magán segíteni nem tud, a színhelytől kb. fél kilométerre és a tulsó oldalon levő MFTR állóhajón levő hídőrköt értesítették, hogy segítségül menjenek. Bálint Ferenc ökrészeki és Kokai Imre szentesi hídőrköt azonnal a helyszínre siettek és pallódeszkák lerakásával, a minden pillanában leszakadással fenyegető gyenge rit kult jeget, saját életük veszélyeztetésével, a harmadnegyed óráig kétségbeesetten küzdő

és már teljesen kimerült, összefagyott embert megközelítették, egy dobókötél segítségével a vízből a jég tetejére emelték és a parthoz közeli deregyében levő Pányi Sándor tiszakürti hídőrk segítségével délután fél egy órakor a partra huzták és a még élő embert a közeli gátróházba vitték, hol teljesen eszméletre tért.

Reméljük, hogy amikor a vármegye th. bizottsága a hét tolymán dönteni fog a vashidépítés költségeihez való hozzájárulás kérdésében, figyelembe fogja venni azt a körülményt is, hogy Csongrád lakosságának egy része naponta kénytelen a Tiszán átkelni, ami hónapokon át csak állandó életveszedelem közepette lehetséges.

A kormány eltörli az állatforgalmi adót.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a képviselőház f. hó 13-iki ülésén terjesztette be az adótörvényjavaslát, a képviselőház általános tetszése mellett.

A nagyszabású expozé hatalmas lépést jelent a magángazdaság konszolidációja felé, ami tudvalevően Bethlen István gróf kormányja programjának alapvető tétele.

A pénzügyminiszter expozéjában tökéletesen tájékoztatta a Házat az ország gazdaságának jelenlegi állapotáról, valamint arról a gazdasági programról, amelyet a kormány meg akar valósítani.

A pénzügyminiszter expozéjának legfontosabb része az, amely az adóbehajtásoknál életbeléptetendő könnyítésekre, a késedelmi kamatok csökkentésére és egyes adónemek eltörlésére vonatkozik.

Bejelentette ugyanis a pénzügyminiszter, hogy az állatforgalmi adót végképpen és teljesen eltörli. Kifejezte egyben a miniszter azt a reményét, hogy az állatforgalmi adó eltörlése következtében a nagyvágók és mérszárosok a hus árát 4 százalékkal mérsékelni fogják.

Uj utca 6. sz. ház eladó, értekezés ugyanott. 3-3

Patkány, egér, mezei egér-irtó a „Ratinol” Biztos hatású irtószer. Szigorúan tudományos alapon előállítva. Más állatra, emberre ártalmatlan. Sváb, csotány rusznai, hangya irtószer. Napiárban utánvétellel szállítja: Ratinol Laboratórium Budapest, Murányi utca 36.

75-37

2345/1929. szám.

Hirdetmény.

Felhívom a tenyésztőket, kiknek saját nevelésű, azonos fajban tenyésztett, jó származású, korukhoz képest jól fejlett, erős csontozatú, szabályos testalkatu 1—3 éves méncsikaik, illetve 3—10 éves ménjeik vannak, azokat legkésőbb március hó 25-ig hozzájuk jelentésük be. A beadvány szabályszerű okmánybélyeggel látandó (1 P 60 fillér), illetve együttes bejelentés esetén annyiszor 1 P 60 fillér, ahány a bejelentők száma. A beadványban pontosan felüntetendő: 1. a tulajdonos neve, 2. a hely (város, község, puszták, utolsó posta, vármegye, utolsó vasúti állomás). 3. A méncsikó fajtája, 4. származása (apa, anya) 5. kora, 6. színe, 7. magassága, 8. kívánt eladási ára. Ezen feltételeknek meg nem felelő bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Csongrád, 1929. március 16.

Dr. Tóth
polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok és jóbarátok, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve apánk elhunyt alkalmából fájdalommat részvetétek nyilvánításával vagy megjelenésükkel enyhíteni iparkodtak, fogadják ezton köszönetnyilvánításunkat.

Csongrád, 1929 márc. 18.

özv. Gutpintér Józsefné
és családja.

HIREK.

— **Hiranyagunk torlódása miatt** több tudósítást és cikket csak következő számunkban tudunk közölni.

— **Vasárnap, f. hó 17-én ért véget az ingyenkonyha-akció.** Vasárnap, f. hó 17-én fejeződött be a téli ingyenkonyha-akció, amelynek során a város társadalmának áldozatkészségéből naponta 2—300 személy, tulnyomórészt gyermek kapott naponta meleg ebédet. Az akció statisztikáját legközelebb fogjuk közölni; a legutóbbi nyugtázás óta vitéz Hajdu Mihály 20 pengő, Horváth György kereskedő 6 kg. bab adományozásával járult hozzá a nemes akcióhoz. A vasárnapi ebéd-osztás megkezdése előtt az egyik kislányka, Tatár Annuska fejezte ki az akcióban részesítettek hálás köszönetét Tóth István dr. polgármesternek, akinek kezdeményezéséből indult meg tudvalevően az immár két éves, nemes mozgalom.

— **Hármas eljegyzés.** Ritka és szép családi esemény színhelye volt szombaton, f. hó 16-án este Kovács Lajos anyakönyvvezető háza. Hármas eljegyzést ünnepelt a család; Kovács Lajos Kata leányát Kling Ádám dr. rg. tanár, Ica leányát Takács Béla tanítóképezde tanár, Piri leányát pedig László István árvaszéki jegyző jegyezte el. A felemelő és szép ünnepség alkalmával a családot és a jegyespárokat a család tisztelői és jóbarátai elhalmoztak szerencsekívánataikkal.

— **Orvosi hír.** Dr. Genud Bernát egyet. orvostudor általános és fogászati rendelését megkezdte. Rendel egész napon át Szentháromság tér 31. (A Csonti-féle házban.) x8

— **Fehér és ajourhimzésre** a varrógépen teljesen ingyen tanítja meg vevőit a Singer varrógép részv. társ. Csongrád, Kossuth utca 4. sz.

— **Binét malomban a Selcktor újra működik,** a tavaszi magvak tisztítása megkezdődött. Vám 4 %.

Felhívás.

Alulírott Kollát Pál gróf Széchenyi István uti üzletét berendezéssel és árukkal megvettem. Felhívom mindazokat, kiknek nevezett tartozik, hogy követelésük összegét velem 14 nap alatt tudassák, mivel elkésve bejelentett összegeket nem fizetek ki.

Csongrád, 1929. évi március hó 14.
Varga Dávidné

Budapesti rádióműsor:

Rendszeres hétköznapi leadások:
9.30 hírek. 12.00 déli harangszó, időjárás-, vízállásjelentés, hírek. 1.00 időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés. 2.30 hírek, élelmiszerárak. 4.45 időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, hírek.

Márc 19. kedd.

9.15 A m. kir. 1. honvédgyalozezred zenekarának hangversenye. — 12.05 Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 3.30 „Tündérvásár” mesedélutánja. — 5.10 A Turáni Társaság előadása. Szentgály Aurél felolvasása: „A turáni népek zenéje”. — 5.35 Hangverseny. Ballet-délután. — 6.30 „Mit üzen a rádió.” — 7.25 „A tenor.” Vigopera 3 felvonásban. — 10.30 Időjelzés, időjárás-jelentés és hírek. Majd Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye.

Márc. 20. szerda.

9.15 A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. — 3.30 „Morse” tanfolyam. — 4.10 Mozolovszki Sándor dr. min. tit. felolvasása: „Lakóházaink és a legújabb építkezések”. — 5.10 Megyeri Ella felolvasása: „Afrika két arca”. — 5.35 Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — 6.35 Rádió amatőrpósta. — 7.25 Olasz nyelvoktatás. — 8.10 Szabó Margit, a Nemzeti Színház művésznője verseket mond. — 8.30 Ir-est. — 10.10 Időjelzés, hírek és időjárás-jelentés — 10.35 Az 1. honvédgyalozezred zenekarának hangversenye.

Márc. 21. csütörtök.

9.15 Hangverseny. — 12.05 Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 4.00 Rádió Szabad Egyetem. 1. Magyar szerzők műveiből játszik Stefániai Imre, a Zeneművészeti Főiskola tanára. 2. Dr. Duzár József, egy. m. tanár, tiszt. főorvos előadása: „A kisgyermek gondozása és táplálása”. 3. Magyar szerzők műveiből játszik Stefániai Imre, a Zeneművészeti Főiskola tanára. 4. Kossuth Lajos (Dr. Lukinich Imre egyetemi tanár). — 5.10 A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Konkoly-Thege Sándor, az OMKE főtársa, egyetemi magántanár: „A mezőgazdasági kiállítások és állatdíjazások jelentősége és oktató hatása”. — 5.45 Dr. Mihajlov Mihály orosz balalajkenekarának hangversenye. — 7.20 Angol nyelvoktatás. — 6.45 Gyorsírási tanfolyam. — 7.50 Magyar nóták. — 8.50 Időjelzés, hírek és ügétversenyeredmények. — 9.00 Hangverseny. — 10.15 Időjárás-jelentés. Majd: A Bachmann jazz-band. — 11.15 A budapesti rádió üdvözlése és szerenádja Olaf norvég trónörökös és Märtha svéd kir. hercegnő házassága alkalmából az új fejedelmi házaspár tisztelőre. (Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.)

Rádió szerelést

gyorsan és jutányosan végez, árajánlattal készséggel szolgál:

özv. **Régner Zsigmond-né**
hat. eng. villanyszerelő vállalata Buzapiac-tér.

(Eladó ingatlanok.)

Eladó mindszenti határ közelében 280 kishold fekete föld sok épülettel, kisebb részletekben is holdanként 1300 P.

Szegvár község határában 19 hold téglapületekkel, ártézi kúttal, buzavetéssel, 5 hold lucernás 31 ezer P. 6 hold prima új tanyával, vetéssel 9 ezer P.

Szentes határában 208, 200, 120, 117 mind tanyával, holdanként 500 P. 90, 84, 62 tanyával, holdanként ezer P. 32 hold tanyával, vetéssel 14 ezer P. 15 hold épülettel, vetéssel 8 ezer P. 10 hold föld vendéglő épülettel 13 ezer P.

Vásárhely határában 40, 23 és fél, 36, 26, 14, 25, 20, 5, 9 holdasok mind tanyával.

Szolnok megyében 180 m. hold jó fekete föld sok épülettel, egészben, vagy kisebb részletekben, holdanként 850 P. Az összes vételár hosszú időn át törleszhető 7 és fél százalékos kamattal.

Szolnokmegyében eladó 15, 34, 24, 34, 55, 62, 75, 81, 90, 121, 115, 137, 81, 128 és 175 holdasok mind jó tanyaépületekkel, mindent termő fekete földek, pénz nélkül is megvehető, ára hosszú időn törleszhető.

Házak, üzletek, vendéglők eladók és haszonbérbe kiadók **Gőzmalom** Mindszenten egészben, vagy részletekben potom áron. Birtokleirást küld válaszbélyeg ellenében:

BÓRKA LAJOS

ingatlanforgalmi irodája **Mindszenten**, Pallavicini tér **223.** (Érdeklődés díjtalan.)

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 32 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a **Szibler** könyvkereskedés.

Öt hold Kilences egytagban vagy részletekben, Plebánia mellett való ház eladó, értekezés Zöldkert utca 2. szám.

Egy és fél hold Kilences és 384 négyszögű Baltás eladó, értekezni László Pálnál, Vég utca 27. sz.

Sip utca 22. szám és Kereszt utca 16. sz. alatt lakások kiadók, értekezés Uri utca 9, vagy a helyszínen. 3—1

Kétágú utca 40. szám alatt fél ház eladó, értekezés Ujhelyi utca 13. 2—1

Uj redőnyös üzletajtó, fűszeres pult stb. eladó Téglyagár utca 10. 3—1

Pitrik Farkas Fövenyi utca 23. számú portája eladó, értekezés ugyanott. 2-2

Paccsirta utca 35. sz. ház eladó, értekezés Kétágú utca 44. sz. 4-2

280 magyar hold prima birtok a szelevényi határban október 1.-től előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó, értekezni lehet a Rásonyi irodában. x2

Tiszta kellemes lakás ellátással kapható Justh Gyula u. 25. sz. alatt. 3-3

Tisza oldalon az öreg szőlőkben Puskás Ferenc-féle szőlőnek egynegyed része eladó, értekezés Cicatricis u. 13. 3-3

3 házrész Bökény és másfél házrész Kiserét eladó, értekezés Belváros, Gyökér utca 15. sz. 2—2

Egy könnyű igáskocsi eladó Rapaics rakpart 21. sz. ugyanott répa is eladó. 3-3

760 négyszögű szőlő özv. Sinkó Imréné mellett és 90 kéve nád eladó, értekezni lehet Nagymező utca 11. 3-3

254 négyszögű porta házzal együtt eladó Vásár tér 13. sz. 3-3

A pponyi utca 10. sz. ház eladó, értekezés Templom utca 16. sz. 3-3

Vidre szélén Medgyesi-féle földből 2 és fél hold föld eladó, értekezés a vásártéri trafikban, hol egy butorozott szoba is van kiadó. 3-3

Kocsifényezést, új kocsikulcsokat, diványjavításokat pontosan és jutányos áron készítenek. Mráz József, Dob utca 17. sz. Kész kocsikulcsok raktáron is vannak. 5-5

Emeletes ház előnyös feltételek mellett eladó, értekezni lehet a Rásonyi irodában. x3

Öregszőlőkben Uraság útján két hold szőlőből egy hold (bármelyik) eladó, érdeklődni lehet Ferenc József ut 25. számú ház átalakításában, Mészáros Károly szabónál. x9

Előnyös birtokeladás. A Körös—Tisza Bank R. T. a Gyevidülőkben lévő 23 magyar hold birtok eladását igen előnyös feltételek mellett eszközözi, értekezés a bank hivatalos helyiségében. x11

Szentesi utca 15. szám alatti fűszerüzlet új berendezéssel, mérlegekkel, áruval, ugyszintén modern lakással, nagy gyümölcsökkel elköltözés miatt azonnal eladó, esetleg kiadó, ugyanott egy udvari padolt szoba is kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. x15

Eladó 650 hold prima birtok igen előnyös feltételek mellett, olcsó árért, 5—10 holdas parcellákban is. Feltételek megtekinthetők a **Rásonyi irodában.** x3

Kedvező törlesztéses kölcsönt folyósít a Magyar—Olasz Bank ház- és földbirtokra. Felvilágosítás kapható a Rásonyi irodában. x3

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobb!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
CSONGRÁD, KOSSUTHU. 4.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

MEGJÖTTEK A VILÁGMÁRKÁS KERÉKPÁROK.

Szenzációs újdonságokat láthat **STEYER** fegyvergyári **PUCH**, **ATLASZ** kerékpároknak, gummikban és alkatrészekben, hálózati és detektoros rádiókban, esiflárokban és gyermekhócsikban. **CSEPLŐKET**, **TRAKTOROKAT**, **AUTÓKAT** kedvező részletfizetésre.

ENGEL MIHÁLY gépkereskedő Csongrád, telefon 39.